

Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A MUNKAERŐ-PIACI HELYZET ALAKULÁSA A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN 2013. MÁJUS

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

A 2013. májusi zárónapon a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat regiszterében 515,1 ezer **álláskereső** szerepelt, amely az előző hónaphoz képest 6,7%-kal (36,9 ezer fővel), előző év azonos hónapjához képest 3,6%-kal (19,5 ezer fővel) mérséklődött. A legtöbb álláskeresőt továbbra is Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében találjuk, e két megye a teljes állomány 21,0%-át adta.

A **férfi** álláskeresők száma a májusi zárónapon 256,3 ezer fő volt, amely az összes álláskereső között 49,8%-os arányt jelentett. Mind két nem esetében jelentős csökkenés figyelhető meg áprilishoz képest, ám a férfiak létszámcsökkenésének abszolút értéke közel duplája volt a nőkének, ami a férfiak szezonális munkákban illetve a közfoglalkoztatási programokban való nagyobb arányú részvételének a következménye. A nők számának csökkenése viszont az előző év májusához képest volt szignifikánsabb, körükben 5,8%-os (15,9 ezres), míg a férfiak esetében 1,4%-os (3,7 ezres) mérséklődésről beszélhetünk.

Iskolai végzettség tekintetében a legfeljebb általános iskolát végzettek 207,9 ezres létszáma az álláskeresőkön belül 40,3%-ot jelentett a vizsgált hónapban. Középfokú végzettséggel 279,0 ezer (54,2%), felsőfokúval pedig 28,2 ezer fő (5,5%) rendelkezett.

A tárgyhónapban 238,8 ezer álláskereső volt jogosult **pénzbeli ellátásra**, akiknek több mint egyötöd részük álláskeresési ellátásban, a többség pedig szociális jellegű támogatásban részesült.

Májusban a **nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez** viszonyítva 11,6% volt, a **munkavállalási korú népességhez** mért relatív ráta pedig 7,8%-os értéket mutatott. A legalacsonyabb értékekkel továbbra is Győr-Moson-Sopron megye rendelkezik, emellett megemlíthető még Budapest, Vas és Pest megye is.

A **Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO)** által használt definíció szerinti 15-74 éves munkanélküliek száma 2013. február-áprilisi gördülő negyedévben 476,2 ezer főt tett ki, amely 11,0%-os munkanélküliségi rátát eredményezett.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2013. májusban a nyilvántartásban 59,6 ezer **pályakezdő** szerepelt, arányuk az összes álláskereső között 11,6%-ot jelentett.

A legtöbb pályakezdő fiatal Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén megyékben tartották nyilván, de e két megye mellett még jelentős a Hajdú-Biharban regisztrált pályakezdő álláskeresők száma is. A megyék között jelentős szóródás tapasztalható az arány

vonatkozásában, a legalacsonyabb (10% alatti) a fővárosban, Pest, Győr-Moson-Sopron és Zala, míg a legmagasabb (13% feletti) Szabolcs-Szatmár-Bereg, Tolna, Hajdú-Bihar megyékben volt.

A pályakezdő álláskeresők zárónapi száma a következőképpen oszlott meg a megszerzett legmagasabb iskolai végzettség szerint májusban: 38,7%-uknak legfeljebb általános iskolai, 18,9%-uknak szakiskolai, szakmunkásképző, 14,4%-uknak gimnáziumi, 21,3%-uknak szakközépiskolai, technikumi, 6,7%-uknak felsőfokú iskolai végzettsége volt.

A tartósan, egy éven túl nyilvántartásban lévő álláskeresők száma kismértékű csökkenés után a zárónapon 168,4 ezer fő volt, az összes álláskeresőhöz viszonyított arányuk 32,7%-ot tett ki.

Májusban a **25 éven aluli** korosztályba 76,9 ezer álláskereső tartozott, az **50 éven felüli** állástalanok száma 122,7 ezer fő volt. A fiatalabbak 14,9%-ot, az idősebbek, az 50 év felettiak pedig 23,8%-ot képviseltek az álláskeresők között.

A legnagyobb arányban 25 év alatti álláskereső Szabolcs-Szatmár-Bereg és Tolna megyében található.

Az idősebb korosztály jelenléte az álláskeresők között leginkább a fővárosra, legkevésbé Szabolcs-Szatmár-Bereg megyére jellemző.

A regisztrált álláskeresők között a **szakképzetlenség aránya 50,2%**¹ volt, az országos átlagtól alacsonyabb érték tizenkét megyében mutatkozott májusban, a legmagasabb aránnyal Szabolcs-Szatmár-Bereg és Nógrád megye rendelkezett.

BELÉPÉSI FORGALOM

A nyilvántartásba **belépők száma** a szokásos szezonális hatásoknak megfelelően egy hónap alatt 6,7%-kal nőtt, míg előző évhez képest 3,3%-kal csökkent. A 44,7 ezer fős állománynak több mint egyötödét a főváros és Borsod-Abaúj-Zemplén megye kirendeltségein jelentkezettek adták.

A belépők között az első alkalommal nyilvántartásba kerültek 4,8 ezres létszáma 10,7%-ot jelentett. Ez az arány a megyék esetében 5,4 és 20,6 % között mozgott.

A MUNKAERŐIGÉNY ALAKULÁSA

A tárgy hónap folyamán a foglalkoztatók **összesen 36,3 ezer üres álláshelyet** jelentettek be, amely az előző hónaphoz képest mérséklődött, míg az előző év azonos hónapjához viszonyítva emelkedett. A legtöbb új munkaerőigény a fővárosból és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkezett, e két területi egység esetében megjelenő álláslehetőségek a teljes kínálat 20,5%-át tették ki.

Összességében 2013. májusban 82,6 ezer munkaerőigény állt rendelkezésre, amelyből a zárónapon 41,0 ezer állás maradt üres, betöltetlen.

Az újonnan bejelentett munkaerőigények között továbbra is a támogatott álláshelyek domináltak (62,2%). Míg Szabolcs-Szatmár-Bereg, Baranya és Jász-Nagykun-Szolnok megyében tíz állásból nyolc támogatott álláshely volt, addig Győr-Moson-Sopron megyében

¹ A szakképzetlenség közé soroljuk a legfeljebb általános iskolát és a gimnáziumot végzett álláskeresőket.

csupán kettő, emellett még Vas, Zala és Komárom-Esztergom megyében is a nem támogatott állások domináltak.

A vizsgált hónapban **az újonnan bejelentett támogatott álláshelyek** száma 22,6 ezer volt, amely az előző hónaphoz képest 36,6%-os csökkenést, az előző év azonos időszakához képest 14,7%-os növekedést mutatott. A legnagyobb támogatott munkaerőigény kínálattal Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye rendelkezett.

A tárgy hónapban bejelentett 13,7 ezer **nem támogatott munkaerőigény** az előző hónaphoz és az egy évvel korábbihoz viszonyítva is növekedést mutatott.

A legtöbb ilyen jellegű munkaerőt Budapesten, Győr-Moson-Sopron és Bács-Kiskun megyében igényelték a foglalkoztatók.

A nem támogatott munkaerőigények többsége a feldolgozóipar és a kereskedelem nemzetgazdasági ágából érkezett a tárgy hónapban. A feldolgozóiparon belül továbbra is az élelmiszer-, ital-, dohánytermék gyártás volt a nagyobb számosságú ágazat az újonnan bejelentett nem támogatott álláshelyek vonatkozásában.

C SOPORTOS LÉTSZÁMLEÉPÍTÉS BEN ÉRINTETTEK LÉTSZÁMA

Májusban 16 cég 1 309 főt érintően tette meg létszámcsökkentési döntésbejelentési kötelezettségét az illetékes kirendeltségen. Az érintett létszám az előző hónaphoz képest 0,8 ezer fővel, míg 2012 májusához képest 0,3 ezer fővel nőtt.

Ebben a hónap a létszámleépítés nyolc megyét érintett, közülük Pest megye és Budapest emelhető ki.

A bejelentések ágak szerinti megoszlását tekintve a tárgy hónapban a legtöbb (43,8%-ot, 0,6 ezer főt) munkavállalót továbbra is a feldolgozóiparból készültek elbocsátani.

Budapest, 2013. június 4.

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

Nyilvántartott álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, rehabilitációs járadékban, valamint megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart. (A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. tv, továbbiakban Ft.)

Nyilvántartott pályakezdő az a személy, aki a 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén 30. életévét – be nem töltött, a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkező, az illetékes kirendeltség által nyilvántartott álláskereső. További feltétel, hogy álláskeresői támogatásra a tanulmányainak befejezését követően nem szerzett jogosultságot.

Zárónapi (stock jellegű) adatok: zárónapra, a tárgyhónap 20-ára vonatkozó időponti adatok.

A tárgyhónap alatt bekövetkezett eseményekre, áramlásokra vonatkozó (flow jellegű) adatok: az előző hónap zárónapja és a tárgyhónap zárónapja közötti időintervallumra vonatkoznak.

Relatív mutatók:

Az országon belüli különböző szintű területi egységek munkaerő-piaci helyzetének összehasonlítására szolgálnak.

- a) a nyilvántartott álláskeresők száma a KSH Nemzetgazdasági Munkaerőmérésében publikált (a tárgyévet megelőző év január 1-jére vonatkozó) gazdaságilag aktív népesség adat százalékában
- b) a nyilvántartott álláskeresők száma a munkavállalási korú népesség százalékában. Ennek a mutatónak a nevezője is a KSH-tól származik (eredeti forrása a Népszerűnyilvántartás) településenként is meg lehet határozni, ellentétben az a) mutatóval.

Csoportos létszám-leépítési bejelentésekben érintett munkavállalói kör:

Csoportos létszámcsökkentésnek minősül, ha a munkáltató a döntést megelőző féléves átlagos statisztikai létszáma szerint

- a) Húsznál több és száznál kevesebb munkavállaló foglalkoztatása esetén legalább tíz,
- b) Száz vagy annál több, de háromszáznál kevesebb munkavállaló foglalkoztatása esetén legalább a munkavállalók tíz százaléka,
- c) Háromszáz vagy annál több munkavállaló foglalkoztatása esetén legalább harminc munkavállaló munkaviszonyát kívánja harminc napos időszakon belül a működésével összefüggő ok miatt megszüntetni.

Ha a munkáltató csoportos létszámcsökkentés végrehajtását tervezi, a döntést megelőzően legalább tizenöt nappal köteles az üzemi tanáccsal, konzultációt kezdeményezni és azt a döntésének meghozataláig vagy a megállapodás megkötéséig folytatni.

A munkáltató a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntéséről az érintett munkavállalót a rendes felmondás, illetve a jognyilatkozat közlését megelőzően legalább harminc nappal írásban tájékoztatja.